

Червоний імператор. Сі Цзіньпін і його новий Китай

КУПИТИ

Ця книжка переверне ваше уявлення про Китай і його лідера. Спираючись на два десятиліття роботи репортером у Гонконгу, Майкл Шерідан показує Сі Цзіньпіна не лише як правителя, а як спадкоємця «червоної династії», що виріс у світі жаху, покарань і зради. Автор пояснює, як конкретні події, сталінські доктрини й древні китайські тексти формували світогляд Сі, його недовіру до світу.

Книжка розкриває механізми партії-держави, що тримає під тотальним контролем армію, економіку і думки людей. Через таємниці кланів, партійні «антикорупційні» чистки, зникнення міністрів та генералів, секс-скандали та море вбивств постає образ імперії страху, де слово однієї людини є законом для всіх. Це історія про владу, контроль, і вправно побудовану ілюзію стабільності. Майстерний аналіз того, як із уламків революції виріс сучасний неоімператор.

Зміст

<i>Короткий путівник сучасним Китаєм</i>	7
<i>Примітка щодо китайських імен</i>	12
<i>Пролог. Лінії дракона</i>	13
1 Китай, 1953 рік	16
2 Батьки	28
3 «Його темні матеріали»	41
4 Вигнанці	55
5 Повернення до Пекіна	68
6 Особисте життя	82
7 Сни в червоних теремах	97
8 Новий шлюб	111
9 Шанхайське рішення	120
10 Відродження	133
11 Сімейний бізнес	146
12 Шлях до влади	160
13 Про що він думає	173
14 Червоні хори	186
15 Перемога	197
16 Мандарини	211
17 Чистка	224
18 Новий культ	237
19 Імперський прогрес	249
20 Чумні роки	265
<i>Епілог</i>	284
<i>Подяки</i>	294
<i>Список ілюстрацій</i>	297
<i>Бібліографія</i>	298
<i>Про автора</i>	307

Китай, 1953 рік

Сі Цзіньпін з'явився на світ у післяреволюційну добу Китаю. У день його народження, 15 червня 1953 року, над Пекіном, столицею імператорів, майоріли червоні прапори. На руїнах придворних маєток здіймалися високі будівлі. Потоки велосипедистів заповнювали широкі вулиці, прямуючи до міністерств і заводів. Комуністи правили в павільйонах, де колись поети залицялися до наложниць. Свою державу вони називали «Новим Китаєм».

Проте Сі також житиме в революційні часи. Його дитинство припало на період хаосу, коли партія обернулася проти самої себе. Він дорослішав саме тоді, коли в Китаї почалися реформи. Він бачив поразку ліберальних ідей і залишився відданим диктатурі. Її перемога була вигідною для нього. Згодом він створив власний культ особи. Це також стало розривом із минулим.

Дитячих фотографій Сі збереглося дуже мало. Він був сином комуністичних кадрів — членів партійного апарату, підготовлених до управління. Вони жили у привілейованому середовищі, відгороджені стіною партійної дисципліни й секретності. За його межами ніхто не говорив зайвого. Особисте важило мало — усе визначала політика. Саме так він і житиме все своє життя.

Народитися в Китаї в середині ХХ століття означало стати частиною найбільш грандіозного експерименту над людською поведінкою в усій задокументованій історії. У зрілому віці Сі неодноразово наголошував на спадкоємності своєї держави — «цивілізації, що триває майже 5000 років», і має «незліченну кількість зв'язів». Проте у день його народження ця спадщина здавалася розтровошеною на друзки.

Китайська імперія розпалася в ХІХ столітті. Її остання династія походила від войовничого маньчжурського етносу, чужого для більшості китайців, які належали до етнічної групи хань. Династія втратила

«небесний мандат» через низку зовнішніх поразок і внутрішніх повстань. Загинули мільйони. Реформи не вдалися. Останній імператор зрікся престолу 1912 року — і утворилася республіка. Однак і вона загрузла в міжусобицях.

У 1921 році група революціонерів заснувала Комуністичну партію, щоб перенести дух більшовицької Росії в другу за величиною і бідністю країну. Між комуністами і старими силами, які зосередили у своїх руках землю й багатство, почалася громадянська війна. Згодом Японія вдерлася в Китай, сторони об'єдналися проти спільного ворога, але після її поразки громадянська війна відновилася. Комуністи перемогли, а їхні вороги — націоналісти, відомі як Гоміньдан — втекли у вигнання на острів Тайвань. У 1949 році Мао Цзедун привів Червону армію до Пекіна й проголосив «народну республіку». Одним із його вірних помічників був загартований у боротьбі партієць Сі Чжунсюнь.

Нові правителі оселилися в стінах, збудованих їхніми імператорськими попередниками. Сі Чжунсюню та його родині надали будинок у центрі міста. Мемуари й художні твори фіксують відчуття відчуженості, яке переживали чоловіки й жінки, знайомі лише з польовими кампаніями, форсованими маршами та ночівлями в печерах. Їхнє сімейне життя рідко було безхмарним. Вони боролися з душевними муками, наркотиками й нічними жахами. Однак діти дарували надію на нове життя, і революціонери мали чимало нащадків. У Сі Чжунсюня було семеро дітей від двох шлюбів.

Його шоста дитина, Сі Цзіньпін, народилася тоді, коли мільйони китайців відчули надію та нові можливості. Ідеалістично налаштовані фахівці приїздили на батьківщину, щоб будувати нову країну. Одним із них був доктор Лі Чжисуй, який повернувся зі Сполучених Штатів і став особистим лікарем Мао, але невдовзі зрозумів, що життя вождя оповите «густим туманом». Лікар Лі добре знав Сі Чжунсюня. Як ветерану Мао звіряв Сі свої таємниці: імена суперників, нервові зриви й кризи серед товаришів. Здавалося, що він у безпеці.

Комуністи не забороняли старих звичаїв. Маленький Цзіньпін народився в рік Водяної змії, яка вважається розумною, товариською, але

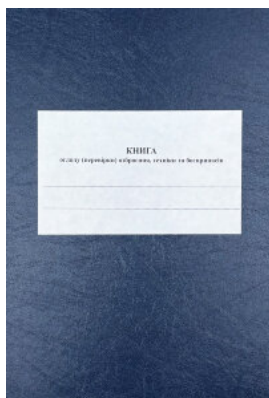
надто емоційною істотою. Люди, народжені під цим астрологічним знаком, часто досягали вершин, маючи дар опинятися в потрібному місці в потрібний час. Щасливим кольором дитини вважався жовтий — символ імператорської влади. Чис-лами, що мали приносити вдачу, були нуль і п'ять. Усі ці деталі ретельно фіксували в родині.

Немовля сповивали й вигодовували згідно з традиціями. За звичаєм, породіллі залишалися в ліжку протягом тридцяти днів після пологів. Вони не мали права виходити на вулицю, остерігаючись застуди й інфекцій. Жінкам навіть не можна було чистити зуби чи митися, їх обтирали вологими рушниками. Ця практика згадується в «Книзі змін» («І-цзін»), якій понад 2000 років, і називається «місячним післяпологовим відпочинком», або *цзо юецзи*.

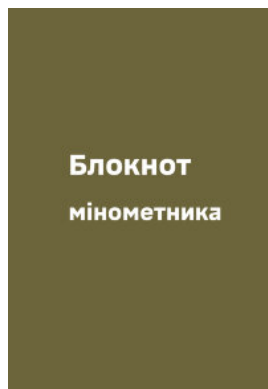
Матір Сі звали Ці Сінь. На момент його народження вона була здоровою жінкою віком до тридцяти років. У сім'ї була прислуга, тож породіллі залишалось лише попросити страви, які вважалися корисними для відновлення після пологів, як-от бульйон зі свинячих ратиць й арахісу чи жирну юшку з коропа, яка мала стимулювати лактацію. Молоді матері дотримувалися суворої дієти, щоб відновити баланс інь і ян у своєму тілі. Вони не вживали сирих овочів і фруктів, не пили кави й холодної води, дозволялася лише гаряча чи тепла.

Дитина мала суворий режим, який не передбачав надмірні обійми. Мати тримала немовля на руках під час годування, але старші діти радили залишати його в колиці. Лікарі стверджували, що суглоби новонародженого дуже ніжні. Вони рекомендували масажувати кінцівки. Загалом вони вважали, що дитину не варто виховувати надто залежною. Немовля й матір перебували нарізно й могли спати окремо, а родичі чоловіка пильнували, щоб у разі потреби заспокоїти заплакану дитину.

Рекомендована література

[Книга огляду
\(перевірки\) озброєння,
техніки та боєприпасів
роти, додаток 11](#)

[Блокнот мінометника](#)

[Перейти до категорії
Біографії і мемуари](#)

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ